

Hvilket SHA-ansvar har byggherren?

- En gjennomgang av Byggherreforeskriften

Torstein Dahle
20.03.2019

Hvem er jeg?

Torstein Dahle 55 år

Bor i Holmestrand

Jobba med bygg og anleggsprosjekter siden 1986

Entreprenører (Veidekke, PK, NC..) 8 år

Salg (Motek) 2 år

Konsulent (OPAK as) 4 år

Byggherre (Jernbaneverket / Bane NOR) 19 år

Jobba med SHA i ca 15 år

Er i dag Koordinator for Prosjektering (KP iht Byggherreforskriften) på jernbaneprojektet Drammen - Kobbervikdalen.

Kostnad: ca 11 milliarder

Byggetid: Fra 2018 - 2026

Mann fraktet til sykehus etter arbeidsulykke

En arbeider er fløyet til Stavanger universitetssjukehus etter at han skal ha falt ned fra et tak i Sira i Vest-Agder.

To personer skadet etter fallulykke i Ski

To menn i 50-årene måtte tas hånd om av ambulanspersonell og er fraktet til sykehus etter en fallulykke på en byggeplass i Ski kommune.

Mann omkom etter brann i brakkerigg i Oslo

En mann døde av skadene han fikk etter en brann i en brakkerigg i Oslo natt til lørdag.

Arbeidsulykke i Bergen

En mann måtte kjøres til legevakten etter å ha fått en gipsplate over foten i Bergen.

Mann brakt til sykehus etter arbeidsulykke i Kviteseid

En mann er brakt til sykehus etter at han falt ned fra en tre meter høy stige og kom i klem bak en søppelbil i Kviteseid i Telemark.

Mann til sykehus etter fallulykke på Nøtterøy

En mann i 60-årene er kjørt til sykehus etter at han var utsatt for en fallulykke og slo hodet på Danholmen på Nøtterøy i Vestfold fredag formiddag.

Arbeidsulykke i Re - mann fikk klemt hodet i pakkemaskin

Mann døde etter arbeidsulykke

En utenlandsk statsborger i 30-årene fikk en klemskade om bord på en båt i Drammen. Han døde senere på Drammen sykehus.

Mannen ble funnet mellom skuffen og forhjulet på en hjullaster i lasterommet på båten.

Mann døde i arbeidsulykke i Soler

En mann i 30-årene døde etter en arbeidsulykke på et byggverk i Soler i Hordaland, det melder...

[Lagt inn i trykkesystemet av: \[navn\] \[tittel\] \[kontakt\] \[dato\]](#)
[Arbeidsulykke i Soler](#)
[Mann døde i arbeidsulykke i Soler](#)

Mann alvorlig skadd etter fall på byggeplass i Bærum

Fallet var på omkring sju meter, opplyser politiet.

– De to skadde er en mann i 40-årene og en mann i 30-årene. Begge er bygningsarbeidere, den yngste av dem har pådratt seg alvorlige bekkenskader som følge av fallet, opplyser operasjonsleder Line Skott i Oslo politidistrikt til NTB.

Alvorlig arbeidsulykke ved Elveveien

Fikk beinet i klem mellom truck og lasterampe

Fotograf Geir Eriksen forteller at sjåføren var i ferd med å losse da ulykken inntraff. En annen sjåfør som også skulle losse skal ha trykket feil på hydraulikkkontrollen, og en lem skal dermed ha slått rett mot den skadde sjåføren når han kom kjørende med truck fra sin lastebil.

Denne lemmen skal han ha fått rett under kneet, og med trucken som da presser på skal han ha fått beinet kuttet tvert av.

Mann fløyet til sykehus etter arbeidsulykke i Drammen

I følge politibetjent Stian Enger i Sør-Øst politidistrikt, skal mannen ha arbeidet med å sette opp vegger da ulykken skjedde. Det skal ikke ha vært vitner til selve ulykken.

– Mannen skal ha jobbet med å gipse noen vegger, og har trolig falt ned fra en stige, sier Enger til Drammens Tidende.

Ulykkesstatistikk for bygg og anlegg 2018

HMS-begrepet

Begrepet HMS omfatter helse, miljø og sikkerhet i all arbeidssammenheng. HMS-begrepet er forankret i forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter ([internkontrollforskriften](#)).

Arbeidsgiveren er pålagt å arbeide systematisk med HMS for å forebygge helseskade på arbeidstakere.

Arbeidstakerne har plikt til å medvirke i det systematiske HMS-arbeidet. HMS omfatter også vern av ytre miljø og andre sikkerhetsaspekter enn arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd.

SHA-begrepet

Begrepet «sikkerhet, helse og arbeidsmiljø» (SHA) er forankret i forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser ([byggherreforskriften](#)).

Byggherreforskriften beskriver hvordan byggherren skal ivareta arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø gjennom prosjektering og gjennomføring av bygge- og anleggsarbeider.

Begrepet SHA benyttes bare for denne typen arbeidsplasser.

**Hovedmotto for
jernbaneprosjektet
Drammen Kobbervikdalen:**

**«Alle like hele hjem, hver
dag»**

Så spørsmålet blir da:

Hvordan skal vi få til dette?

Kjennetegn på trygge bygge- og anleggsplasser

Arbeidstilsynet

Byggherren skal sette krav til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) og integrere SHA i prosjektet.

Suksessfaktorer er opplæring, informasjon, kommunikasjon, motivasjon og erfaringsutveksling.

Byggherreforskriften

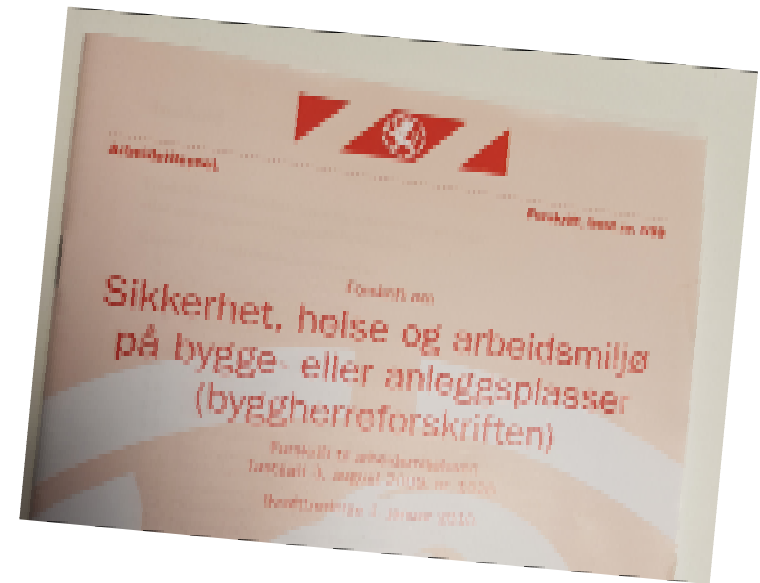
Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Forskriftens formål er å verne arbeidstakerne mot farer ved at det tas hensyn til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser i forbindelse med planlegging, prosjektering og utførelse av bygge- eller anleggsarbeider.

Arbeidstilsynets kommentar

Det sentrale formålet med byggherreforskriften er å sikre at arbeidstakerne blir vernet mot farer, ved at hensynet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø er et sentralt element gjennom hele bygge eller anleggsprosessen.

Byggherreforskriften

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for enhver arbeidsplass hvor det utføres midlertidig eller skiftende bygge eller anleggsarbeid.

§ 3. Hvem forskriften retter seg mot

Byggherren, koordinatoren, den prosjekterende, arbeidsgiveren og enmannsbedriften skal sørge for at bestemmelsene i denne forskriften blir gjennomført. Det samme gjelder for **byggherrens representant**.

Arbeidstilsynets kommentar

Det gis ikke mulighet til å gi dispensasjon fra byggherreforskriften.

Byggherreforskriften

§ 4. Definisjoner

I forskriften menes med

- a) bygge- eller anleggsarbeid
  1. oppføring av bygninger
  2. innrednings-, utsmykkings- og installasjonsarbeid
  3. montering og demontering av prefabrikkerte elementer
  4. riving, demontering, ombygging og istandsetting
  5. sanering og vedlikehold
  6. alminnelig anleggsvirksomhet
  7. graving, sprengning og annet grunnarbeid
  8. annet arbeid som utføres i tilknytning til bygge- eller anleggsarbeid.
- b) byggherre: enhver fysisk eller juridisk person som får utført et bygge- eller anleggsarbeid.
- c) byggherrens representant: enhver fysisk eller juridisk person som skal utføre konkrete plikter etter denne forskriften på byggherrens vegne, i henhold til skriftlig avtale med byggherren.
- d) forbruker: en fysisk person som ikke hovedsakelig handler som ledd i næringsvirksomhet.
- e) koordinator: enhver fysisk eller juridisk person som sørger for koordinering av prosjektering eller utførelse på vegne av byggherren.
- f) prosjekterende: enhver fysisk eller juridisk person som har til oppdrag å tegne, beregne, planlegge eller beskrive hele eller deler av bygget eller anlegget som skal oppføres.
- g) enmannsbedrift: virksomhet som ikke sysselsetter arbeidstakere

Byggherreforskriften

Byggherrens plikter

§ 5. Generelle plikter

Byggherren skal sørge for at hensynet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplassen blir ivaretatt.

Under planlegging og prosjektering skal **byggherren** særlig ivareta sikkerhet, helse og arbeidsmiljø ved

- a) de arkitektoniske, tekniske eller organisasjonsmessige valg som foretas
- b) å beskrive og ta hensyn til de risikoforholdene som har betydning for arbeidene som skal utføres
- c) at det avsettes tilstrekkelig tid til prosjektering og utførelse av de forskjellige arbeidsoperasjoner.

Under utførelsen av arbeidene skal **byggherren** ivareta hensynet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø ved koordineringen av virksomhetenes arbeid på bygge- eller anleggsplassen.

Byggherren skal sikre at pliktene som er pålagt koordinatoren, de prosjekterende, arbeidsgiverne og enmannsbedriftene i denne forskriften blir gjennomført.

Arbeidstilsynets kommentar

*Gjennom sitt initiativ til å starte opp et bygge- eller anleggsprosjekt har **byggherren** hovedansvaret for at prosjektet gjennomføres på en slik måte at sikkerhet, helse og arbeidsmiljø blir ivaretatt på bygge- eller anleggsplassen.*

*Uansett entreprisform sitter **byggherren** med et reelt ansvar for at byggherreforskriftens krav blir etterlevd.*

Byggherreforskriften

Byggherrens plikter

§ 6. Risikoforhold

De risikoforholdene som avdekkes under planlegging og prosjektering skal innarbeides i tilbudsgrunnlaget, jf. § 5 andre ledd bokstav b.

Arbeidstilsynets kommentar

For å unngå at det konkurreres på sikkerhet, må **byggherren** beskrive alle risikoforhold knyttet til arbeid som kan medføre fare for liv eller helse, som denne (BH) har mulighet til å kjenne til

Byggherreforskriften

Byggherrens plikter

§ 7. Plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

Før oppstart av arbeidet på bygge- eller anleggsplassen skal **byggherren** påse at det utarbeides en skriftlig plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø som beskriver hvordan risikoforholdene i prosjektet skal håndteres. Planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø skal være lett tilgjengelig og gjøres kjent på arbeidsplassen. Planen skal oppbevares i seks måneder etter at bygge- eller anleggsarbeidet er avsluttet.

Arbeidstilsynets kommentar

SHA-planen skal være laget for det enkelte prosjekt, fordi den skal fange opp de forhold som kan medføre fare for liv eller helse og som er særegent for det aktuelle prosjektet.

F.eks: Graving av ei grøft på siden av en høyspentkabel sammenlignet med ei grøft ute på en åker. Første tilfelle krever en særlig risikovurdering på grunn av risikoen mtp høyspentkabelen, mens det andre tilfellet krever kun vanlige forskriftskrav og at normal arbeidsinstruks følges.

BANE NOR					
Vestfoldbanen Drammen – Kobbervikdalen					
SHA-plan					
Plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø					
					
02E	Oppg. i henhold til LDK 23, 28, 01 og 02	22.10.2018	DAFOE	ÅKMS	Storheim
02E	Ny forsideblad, fjernet registrering	01.06.2018	DAFOE	ÅKMS	Storheim
02E	Nytt dokumenter. Oppdatert etter risikanalyse for LDK 23 og LDK 02	03.04.2018	DAFOE	ÅKMS	Storheim
Revisjon	Revisjonen gjelder	Dato	Utarb. av	Revit. av	Godk. av
Tittel Vestfoldbanen, Drammen – Kobbervikdalen		Antall sider: 85	Entreprise:		
SHA-plan Plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø		Produsent: Bane NOR SF			
		Produsent.dok.no: Erstatning for: Erstatte av:			
Prosjekt: 965103 Vestfoldbanen Drammen – Kobbervikdalen		Dokument-/Oppgavesnummer: UVB-04-Q-00002		Revisjon: 02E	
BANE NOR			Drifts dokument-/tegningsnummer:		Revisjon drift:

Byggherreforskriften

Byggherrens plikter

§ 8. Krav til planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (1)

Planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø skal bygge på risikovurderinger, tilpasses det aktuelle bygge- eller anleggsarbeidet og skal inneholde

- a) et organisasjonskart som angir rollefordelingen og entreprisformen
- b) en fremdriftsplan som beskriver når og hvor de ulike arbeidsoperasjoner skal utføres, jf. § 5 andre ledd bokstav c, hvor det tas hensyn til samordning av de forskjellige arbeidsoperasjonene
- c) spesifikke tiltak knyttet til arbeid som kan innebære fare for liv og helse, som blant annet:
  1. arbeid nær installasjoner i grunnen
  2. arbeid nær høyspentledninger og elektriske installasjoner
  3. arbeid på steder med passerende trafikk
  4. arbeid hvor arbeidstakere kan bli utsatt for ras eller synke i gjørme
  5. arbeid som innebærer bruk av sprengstoff
  6. arbeid i sjakter, underjordisk masseforflytning og arbeid i tunneler
  7. arbeid som innebærer fare for drukning
  8. arbeid i senkekasser der luften er komprimert
  9. arbeid som innebærer bruk av dykkerutstyr

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Innledning
  - 1.1. Hovedmålsetting
2. Distribusjon og ajourføring av planen
3. Organisasjonskart SHA
4. Fremdriftsplaner
  - 4.1. Hovedframdriftsplaner i utførelsesfasen
  - 4.2. Detaljerte framdriftsplaner
5. Entreprisform
6. Spesifikke tiltak
7. Rutiner for avviksbehandling

Byggherreforskriften

Byggherrens plikter

§ 8. Krav til planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

10. arbeid som innebærer at personer kan bli skadet ved fall eller av fallende gjenstander
11. arbeid som innebærer riving av bærende konstruksjoner
12. arbeid med montering og demontering av tunge elementer
13. arbeid som innebærer fare for helseskadelig eksponering for støv, gass, støy eller vibrasjoner
14. arbeid som utsetter personer for kjemiske eller biologiske stoffer som kan medføre en belastning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, eller som innebærer et lov- eller forskriftsfestet krav til helsekontroll
15. arbeid med ioniserende stråling som krever at det utpekes kontrollerte eller overvåkede soner
16. arbeid som innebærer brann- og eksplosjonsfare.

d) rutiner for avviksbehandling.

Ny BHF 1.07.2019

Ny tekst pkt d: Rutiner for behandling av endringer og oppdatering av planen

Byggherren skal sørge for å oppdatere planen fortløpende dersom det oppstår endringer som har betydning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.

Arbeidstilsynets kommentar:

Rutiner for avviksbehandling: **Byggherren** skal beskrive hvordan avvik fra planen skal rapporteres. Eksempel. Endringer i framdriftsplanen krever en oppdatering av SHA-planen

Byggherreforskriften

Byggherrens plikter

§ 9. Forebyggende tiltak

Byggherren skal i forbindelse med arbeidet på den enkelte bygge- eller anleggsplassen særlig stille krav om

- a) at det treffes nødvendige tiltak for å sikre at uvedkommende ikke får atkomst til bygge- eller anleggsplassen
- b) at det tas hensyn til andre virksomheter på eller i nærheten av bygge- eller anleggsplassen
- c) god orden og fullt forsvarlige hygieniske forhold
- d) sikker atkomst til arbeidsplassene og sikre ferdselsveier
- e) avmerking og tilrettelegging av områder for lagring og oppbevaring av forskjellige materialer, særlig når det dreier seg om farlige materialer eller stoffer
- f) vedlikehold, kontroll før igangsettelse og kontroll av anlegg og utstyr, for å kunne rette opp feil som kan påvirke arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø
- g) lagring, håndtering og fjerning av avfall og farlige materialer
- h) forsvarlige arbeidstidsordninger
- i) tilfredsstillende personalrom
- j) forsvarlig innkvartering.

Byggherreforskriften

Byggherrens plikter

§ 10. Forhåndsmelding

Byggherren skal sørge for at det senest en uke før arbeidet igangsettes sendes en forhåndsmelding på fastsatt skjema til Arbeidstilsynet om bygge- eller anleggsarbeidet, dersom arbeidet vil vare utover 30 virkedager eller den forventede arbeidsmengde overstiger 500 dagsverk.

Dersom **byggherren** er forbruker skal forhåndsmeldingen sendes inn av den virksomheten som påtar seg å utføre bygge- eller anleggsarbeidet. Forhåndsmeldingen skal settes opp synlig på bygge- eller anleggsplassen og oppdateres.

Forhåndsmeldingen skal inneholde følgende opplysninger:

- dato for oversendelsen
- bygge- eller anleggsplassens nøyaktige adresse
- byggherrens** navn og adresse
- navn og adresse til byggherrens representant
- prosjektets art
- koordinatorens navn og adresse
- forventet dato for arbeidsstart på bygge- eller anleggsplassen
- forventet varighet av arbeidet på bygge- eller anleggsplassen
- forventet største antall arbeidstakere samtidig på bygge- eller anleggsplassen
- planlagt antall entreprenører og enmannsbedrifter
- angivelse av de entreprenører som allerede er valgt.

19

Ny BHF
1.07.2019.
«15 virkedager»
«250 dagsverk»

Forhåndsmelding av arbeidsplass hvor det utføres midlertidig eller skiftende bygge- eller anleggsarbeid

Arbeidstilsynet

Hvordan

Hvordan virksomhet eller person	Bane NOR		
---------------------------------	----------	--	--

Bygge- / anleggsplassens adresse

Adresse / forbrukers forbruker	Drammen - Sjøfartskaien		
Postnummer	2044	Poststad	Drammen

Prosjektets art

Prosjektets art	Bygging/utrustning/utrustning/utrustning		
Forligger plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SAM-plan)	Ja		
Meldingen dekker hele prosjektet			

Byggherren

Kontaktperson	Knut A. Skarve	Kontaktnavn	9122004
Organisasjonsnummer	917002008	Navn	Bane NOR SF

Byggherrens representant

Kontaktperson	Knut A. Skarve	Kontaktnavn	9122004
Organisasjonsnummer	917002008	Navn	Bane NOR SF

Koordinator(er)

Kontaktperson	Tommy Skalle	Kontaktnavn	9187578
Organisasjonsnummer	917002008	Navn	Bane NOR SF

Er koordinatør for sikkerhet

Kontaktperson	Tommy Skalle	Kontaktnavn	9187578
Organisasjonsnummer	917002008	Navn	Bane NOR SF

Er koordinatør for sikkerhet

Organisasjonsnummer	Bane		
---------------------	------	--	--

Varighet

Forventet varighet for det midlertidige eller skiftende arbeidet	Fra 15.08.2018	Til 31.08.2017
Forventet antall anleggsplass/entreprenører og enmannsbedrifter	100	
Forventet største antall arbeidstakere samtidig på bygge-/anleggsplassen	400	

Forbruker

Byggherreforskriften

Byggherrens plikter

§ 11. Internkontroll

Byggherren skal stille krav om at virksomhetene driver et systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid, jf. forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften).

Arbeidstilsynets kommentar

Kravet gjelder for alle virksomheter på bygge- eller anleggsplassen, og vil omfatte underentreprenører, utenlandske virksomheter m.m.

Internkontrollforskriften

§ 1. Formål

Gjennom krav om systematisk gjennomføring av tiltak, skal denne forskrift fremme et forbedringsarbeid i virksomhetene innen:

- arbeidsmiljø
- sikkerhet
- forebygging av helseskade eller miljøforstyrrelser fra produkter eller forbrukertjenester
- vern av det ytre miljø mot forurensning og en bedre behandling av avfall
- forebygging av uhell og ulykker forbundet med egen lovlig aktivitet
- forebygging av uønskede tilsiktede hendelser

slik at målene i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen oppnås.

§ 5. Innholdet i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet. Krav til dokumentasjon

Internkontrollen skal tilpasses virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse i det omfang som er nødvendig for å etterleve krav i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Internkontroll innebærer at virksomheten skal:	Dokumentasjon
1. sørge for at de lover og forskrifter i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som gjelder for virksomheten er tilgjengelig, og ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten	–
2. sørge for at arbeidstakerne har tilstrekkelig kunnskaper og ferdigheter i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet, herunder informasjon om endringer	–
3. sørge for at arbeidstakerne medvirker slik at samlet kunnskap og erfaring utnyttes	–
4. fastsette mål for helse, miljø og sikkerhet	må dokumenteres skriftlig
5. ha oversikt over virksomhetens organisasjon, herunder hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet er fordelt	må dokumenteres skriftlig
6. kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene	må dokumenteres skriftlig
7. iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen	må dokumenteres skriftlig
8. foreta systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt	må dokumenteres skriftlig

Byggherreforskriften

Byggherrens plikter

§ 12. Dokumentasjon for fremtidige arbeider

Byggherren skal sørge for at det utarbeides dokumentasjon for bygningen eller anlegget om de forhold som kan ha betydning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø ved fremtidige arbeider. Dokumentasjonen skal beskrive bygget eller anleggets konstruksjon og utforming, samt de byggeprodukter som er brukt. Beskrivelsen skal være i det omfang som er nødvendig for å ivareta sikkerhet, helse og arbeidsmiljø ved drift, vedlikehold, endring og riving.

Byggherreforskriften

Byggherrens plikter

§ 13. Utpeking og oppfølging av koordinator

Arbeidet med sikkerhet, helse og arbeidsmiljø skal koordineres dersom det er flere virksomheter på bygge- eller anleggsplassen samtidig eller etter hverandre. **Byggherren** skal i slike tilfeller utpeke en koordinator for hele prosjektet eller utpeke en for prosjekteringsfasen og en for utførelsesfasen, som på **byggherrens** vegne utfører koordineringen etter § 14 og § 15 i denne forskriften.

Byggherren kan selv velge å inneha rollen som koordinator. Utpeking av koordinator vil ikke frita **byggherren** for sitt ansvar på området.

Byggherren skal før utpekingen av koordinator vurdere om den som utpekes har andre plikter som kan komme i konflikt med rollen som koordinator.

Byggherren skal gjennom en skriftlig avtale klargjøre hvilke plikter og fullmakter som koordinatoren skal ha. **Byggherren** skal jevnlig følge opp at koordinatoren oppfyller sine plikter.

Koordinatoren skal ha den nødvendige kunnskap om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, inkludert arbeidsmiljølovgivningen. Koordinatoren for utførelsesfasen skal i tillegg ha praktisk erfaring fra bygge- eller anleggsarbeid.

Ny BHF 1.07.2019.
Byggherren kan ikke velge en prosjekterende eller utførende virksomhet som koordinator

AVTALE OM FORDELING OG UTFØRELSE AV BYGGHERRENS OPPGAVER ETTER BYGGHERREFORSKRIFTEN

PA PROSJEKT:

965001 Drammen (Gulskogen) - Kobbervikdalen

BYGGHERREN (BH)

OG

BYGGHERRENS KONTRAKTPART:

BYGGHERRENS REPRESENTANT (BR)

KOORDINATOR FOR PROSJEKTERINGSFASEN (KP)

KOORDINATOR FOR UTFØRELSESFASEN (KU)

BANE NOR

Byggherreforskriften

Byggherrens plikter

§ 14. Koordinering

Koordineringen i prosjekteringsfasen omfatter

- a) å koordinere prosjekteringen slik at hensynet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø blir ivaretatt
- b) å sørge for utarbeidelsen av planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.

Koordineringen i utførelsesfasen omfatter

- a) å følge opp risikoforhold i byggherrens plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø
- b) å følge opp at det utarbeides tidsplaner som sikrer at det avsettes tilstrekkelig tid til utførelse av de forskjellige arbeidsoperasjoner
- c) å følge opp at arbeidsgivere og enmannsbedrifter gjennomfører planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø
- d) å koordinere arbeidsgivere og enmannsbedrifters arbeid som kan påvirke hverandre med hensyn til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, inkludert samarbeidet mellom arbeidsgivere og enmannsbedrifter
- e) å se til at arbeidsgiver følger opp at kravene i § 9 gjennomføres
- f) å sørge for at det føres oversiktslister jf. § 15.

Arbeidstilsynets kommentar

Koordineringen i prosjekteringsfasen skal føre til at de prosjekterende tar hensyn til hverandres planer, og valg av arkitektonisk eller tekniske valg og at disse sett i sammenheng ivaretar hensynet til arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

Byggherreforskriften

Byggherrens plikter

§ 9. Forebyggende tiltak

Byggherren skal i forbindelse med arbeidet på den enkelte bygge- eller anleggsplassen særlig stille krav om

- a) at det treffes nødvendige tiltak for å sikre at uvedkommende ikke får atkomst til bygge- eller anleggsplassen
- b) at det tas hensyn til andre virksomheter på eller i nærheten av bygge- eller anleggsplassen
- c) god orden og fullt forsvarlige hygieniske forhold
- d) sikker atkomst til arbeidsplassene og sikre ferdselsveier
- e) avmerking og tilrettelegging av områder for lagring og oppbevaring av forskjellige materialer, særlig når det dreier seg om farlige materialer eller stoffer
- f) vedlikehold, kontroll før igangsettelse og kontroll av anlegg og utstyr, for å kunne rette opp feil som kan påvirke arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø
- g) lagring, håndtering og fjerning av avfall og farlige materialer
- h) forsvarlige arbeidstidsordninger
- i) tilfredsstillende personalrom
- j) forsvarlig innkvartering.

Byggherreforskriften

Byggherrens plikter

§ 15. Oversiktslister

Som ledd i koordineringen skal det føres en oversiktsliste over alle som utfører arbeid på bygge- eller anleggsplassen. Oversiktslisten skal føres elektronisk, kontrolleres daglig og inneholde følgende opplysninger:

- a) navn og adresse på bygge- eller anleggsplassen
- b) navn på byggherren
- c) navn på arbeidsgivere eller enmannsbedrifter eller for innleide arbeidstakere navnet på innleievirksomheten
- d) organisasjonsnummer for registreringspliktige virksomheter
- e) navn, fødselsdato og HMS-kortnummer på alle som utfører arbeid på bygge eller anleggsplassen.

Listene skal være tilgjengelige og skal på oppfordring vises til arbeidsgiveren, verneombudet, Arbeidstilsynet og skattemyndighetene. Listene skal oppbevares i seks måneder etter at bygge eller anleggsarbeidet er avsluttet.

Arbeidstilsynets kommentar

Oppgaven med å føre oversiktslister kan delegeres til andre, men ansvaret for å sørge for at det føres oversiktslister, vil likevel ligge hos koordinatoren.

Byggherreforskriften

Byggherrens plikter

§ 16. Gjennomføring av plikter på byggherrens vegne

Byggherren kan skriftlig avtale at en juridisk eller fysisk person på **byggherrens** vegne skal gjennomføre nærmere angitte plikter etter denne forskriften (byggherrens representant).

Byggherren skal vurdere om **byggherrens** representant har andre plikter som kan komme i konflikt med de oppgaver vedkommende skal gjennomføre på vegne av **byggherren**.

Arbeidstilsynets kommentar

*Selv om avtale er inngått, vil imidlertid **byggherren** holdes ansvarlig for eventuelle uforsvarlige forhold på bygge- eller anleggsplassen som kan ledes tilbake til beslutninger foretatt av **byggherren** selv.*

Byggherreforskriften

Den prosjekterendes plikter

§ 17. Generelle plikter

Den prosjekterende skal under utførelsen av sine oppdrag risikovurdere forhold knyttet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplassen. Hensynet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø skal ivaretas gjennom valg av arkitektoniske eller tekniske løsninger. De forhold som kan ha betydning for fremtidige arbeider skal dokumenteres, jf. § 12.

Dersom det kan oppstå risikoforhold som krever spesifikke tiltak, jf. forskriften § 8 første ledd bokstav c, skal dette beskrives og meddeles byggherren.

Arbeidstilsynets kommentar

*Den som prosjekterer, må i størst mulig grad foreta arkitektoniske eller tekniske valg som ikke kan medføre fare for dem som skal jobbe på bygge- eller anleggsplassen. Se også kommentarene til § 5. Der dette ikke er mulig, må den som prosjekterer, beskrive risikoforholdet og eventuelt foreslå risikoreduserende tiltak for byggherren. Beskrevne risikoforhold og foreslåtte tiltak må dokumenteres av den som prosjekterer.
(Risikoregister)*

Byggherreforskriften

Arbeidsgiverens og enmannsbedriftens plikter

§ 18. Generelle plikter

Arbeidsgiveren og enmannsbedriften skal følge planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø og følge byggherrens eller koordinators anvisninger.

Arbeidsgiveren og enmannsbedriften skal planlegge arbeidets utførelse under hensyn til nødvendige risikovurderinger, og foreta løpende risikovurdering av identifiserte risikoområder i byggherrens plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø. De skal informere byggherren om risikoforhold som ikke er beskrevet i planen.

Arbeidsgiveren skal sørge for at de forebyggende tiltakene i § 9 gjennomføres.

Arbeidsgiveren skal innarbeide relevante deler av planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø i virksomhetens system for internkontroll, jf. forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften).

Innarbeidingen skal skje slik at planens bestemmelser kan identifiseres.

Arbeidsgiveren og enmannsbedriften skal informere byggherren om avvik fra planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø som kan ha betydning for arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.

Byggherreforskriften

Arbeidsgiverens og enmannsbedriftens plikter

§ 19. Informasjonsplikt

Arbeidsgiveren skal informere verneombudet om planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø før oppstart av bygge- eller anleggsarbeidet.

Arbeidstakerne og verneombudet skal på en forståelig måte informeres om alle tiltak som skal treffes om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplassen.

Byggherreforskriften

Straff

§ 20. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskriften eller vedtak gitt i medhold av forskriften, eller medvirkning til dette, straffes i henhold til arbeidsmiljøloven kapittel 19.

Min anbefaling.

Ved planlegging og bygging..
Skaff dere personer med kunnskap om SHA.

Husk mottoet:
Alle skal like hele hjem, hver dag

Takk for meg